

Dosarul nr. 2rac-71/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Culinca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, A. Malîi, V. Sîrbu)

DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva Întreprinderii mixte „Zernoff” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea deciziei privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și sistarea utilizării sondei arteziene, împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și a fost menținută hotărârea din 21 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

constată:

La 30 septembrie 2019 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Zernoff” SRL cu privire la validarea deciziei privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și sistarea utilizării sondei arteziene.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 26 ianuarie 2017, în temeiul cererii depuse, ÎM „Zernoff” SRL i-a fost eliberată autorizația de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02, cu dreptul utilizării apei în scop tehnic-industrial și consum-uman din sonda arteziană nr. 5078 din șos. Muncești, 793/2, mun. Chișinău, cu condiția asigurării pre-epurării apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților.

A menționat că, pentru prevenirea poluării mediului, agentului economic ÎM „Zernoff” SRL i-a fost indicată prescripția obligatorie de a asigura pre-epurarea apelor reziduale în urma procesului tehnologic prin proiectarea și amplasarea stației de epurare locală în termen de 6 luni, sub sancțiunea retragerii autorizației.

A susținut că, din momentul recepționării autorizației, agentul economic nu a contestat în nici o parte autorizația sau condițiile impuse prin aceasta, respectiv,

ultimul urma să se conformeze în termenul stabilit condițiilor impuse prin autorizație.

A afirmat că, în temeiul demersului Procuraturii Republicii Moldova nr. 24-966/19-611 din 02 septembrie 2019 și ordinului ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 199 din 03 septembrie 2019 „Cu privire la formarea grupului de lucru privind investigarea/constatarea poluării Râului Bâc”, a fost emisă nota de motivare și delegația de control nr. 10-DL/A-19 din 03 septembrie 2019 privind dispunerea efectuării controlului de tip inopinat la ÎM „Zernoff” SRL.

A relevat că, în rezultatul controlului la ÎM „Zernoff” SRL a fost întocmit procesul-verbal de control nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, prin care s-a constatat că, ÎM „Zernoff” SRL nu s-a conformat cerințelor stabilite de art. 47 lit. b) din Legea nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, referitor la obligația agenților economici, indiferent de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice și care evacuează ape uzate, de a asigura pre-epurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților.

A notat că, ÎM „Zernoff” SRL nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stipulate în autorizație referitor la pre-epurarea apelor reziduale, inclusiv prin proiectarea și amplasarea stației de epurare locală în termen de 6 luni de la emiterea autorizației, sub sancțiunea retragerii acesteia. Prin urmare, s-a decis aplicarea măsurilor restrictive privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017.

A declarat că, astfel, a fost luată decizia de aplicare a măsurii restrictive sub forma suspendării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017 și remiterea procesului-verbal de control către Judecătoria Chișinău pentru validarea deciziei privind suspendarea actului permisiv.

A solicitat validarea deciziei privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017, dispusă în cadrul procesului-verbal de control nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, întocmit de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și sistarea utilizării de către ÎM „Zernoff” SRL a sondei arteziene nr. 5078 din șos. Muncești, 793/2, mun. Chișinău, până la înlăturarea neajunsurilor și, anume, instalarea stației de epurare locală a apelor uzate în cadrul întreprinderii.

Ulterior, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, în care a indicat că, este evidentă și probată încălcarea de către ÎM „Zernoff” SRL a prevederilor art. 47 lit. b) din Legea privind protecția mediului înconjurător, or, din însăși referința depusă de către pârâtă rezultă cu certitudine că, aceasta deversează în colectorul urban de canalizare ape uzate cu concentrații majorate de poluanți, totodată, entitatea economică nu dispune de o stație de pre-epurare a apelor uzate ce provin de la agentul economic.

A menționat că, referitor la faptul existenței unor condiții contractuale privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, obiectul contractului încheiat cu furnizorul serviciilor de furnizare a apei și recepționarea apelor uzate și consumator, în speță, reprezintă apele uzate ce se încadrează în limitele concentrațiilor maxime admisibile, iar ca excepție a fost prevăzută o situație

opțională ce ține de colectarea apelor uzate cu depășirea concentrațiilor maxime admisibile, pentru care fapt sunt percepute taxe suplimentare și nicidecum ca obiect principal al contractului.

A susținut că, întreprinderile de producere, care nu sunt dotate cu stații de pre-epurare a apelor și care deversează, contrar prevederilor art. 47 lit. b) din Legea privind protecția mediului înconjurător, apele uzate ne-preepurate, inclusiv cu depășirea concentrațiilor de poluanți, reprezintă un risc sporit pentru mediul înconjurător.

A afirmat că, circumstanțele expuse denotă o neconformare vădită din partea ÎM „Zernoff” SRL în raport cu principiile și normele de protecție a mediului înconjurător, astfel, entitatea economică urmează să aplice în cadrul procesului de producere instalații necesare pentru pre-epurare a apelor uzate.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului ca neîntemeiată.

La 17 februarie 2020 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a declarat apel nemotivat, iar la 10 iunie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 11 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, iar la 12 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea deciziei, instanța de apel nu a luat în considerare probele, care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, aplicând și interpretând incorect normele de drept material și procedural.

A menționat că, procesul-verbal de control nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, prin care a fost luată decizia de aplicare a măsurii restrictive față de ÎM „Zernoff” SRL, a fost adus la cunoștință subiectului controlului la 27 septembrie 2019, fapt care se demonstrează prin semnătura reprezentantului întreprinderii aplicată pe act. În aceste condiții, efectul juridic al procesului-verbal de control a început să curgă din momentul aducerii persoanei controlate la cunoștință a acestuia, prin urmare, curgerea termenului de prescripție de 3 zile prevăzut de lege a început la 27 septembrie 2019 (momentul aducerii la cunoștință a actului), astfel, din 27 septembrie 2019 până la depunerea cererii de chemare în judecată – 30 septembrie 2019 s-a scurs exact o zi lucrătoare, întrucât zilele de 28 și 29 septembrie 2019 erau zile de odihnă.

A susținut că, este cert faptul că, conform normelor legale, cererea vizată se depune în termen de 3 zile de la data emiterii actului, prin care a fost dispusă

suspendarea unui act permisiv, însă conform Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, controlul efectuat la o entitate se finalizează cu emiterea unui proces-verbal de control care cuprinde inclusiv compartimentul măsuri restrictive, unde se dispun măsurile restrictive proces-verbal care urmează să fie semnat obligatoriu de persoana supusă controlului. Respectiv, procesul-verbal devine legal și valabil doar după semnarea acestuia de către persoana controlată, fapt care permite în continuare aplicarea altor norme legale, la caz, adresarea în instanța de judecată cu cerere de validare a deciziei luate de organul de control.

A afirmat că, la caz, actul de control a devenit valabil de la data semnării și, anume, 27 septembrie 2019, or, în alte condiții și, anume, în lipsa semnăturii (notificării), legalitatea procesului-verbal de control urma să fie apreciată critic de instanță.

Prin referința depusă la 05 martie 2021 ÎM „Zernoff” SRL a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 26 mai 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 26 ianuarie 2017 Agenția Ecologică Chișinău a eliberat ÎM „Zernoff” SRL, în scop tehnic-industrial și consum-uman, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01/02, cu termen de valabilitate de la 26 ianuarie 2017 până la 26 ianuarie 2029, în care au fost prevăzuți termenii și condițiile obligatorii pentru folosirea apei de către agentul economic în procesul de producere (f. d. 13, 14).

La 03 septembrie 2019, în temeiul solicitării Procuraturii RM nr. 24-96/19-611 din 02 septembrie 2019 și ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 199 din 03 septembrie 2019 s-a dispus efectuarea unui control de tip inopinat la ÎM „Zernoff” SRL.

În rezultatul controlului a fost întocmit procesul-verbal nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, prin care s-a constatat că, ÎM „Zernoff” SRL nu s-a conformat cerințelor stabilite de art. 47 lit. b) din Legea nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, referitor la obligația agenților economici, indiferent de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice și care evacuează ape uzate, de a asigura pre-epurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților, precum și nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stipulate în autorizație referitor la pre-epurarea apelor reziduale, inclusiv prin proiectarea și amplasarea stației de epurare locală în termen

de 6 luni de la emiterea autorizației, sub sancțiunea retragerii acesteia.

Prin urmare, s-a decis aplicarea măsurilor restrictive privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017 pe un termen de 6 luni, termen acordat pentru instalarea stației de epurare locală a apelor uzate în cadrul întreprinderii de producere a alcoolului a ÎM „Zernoff” SRL și remiterea procesului-verbal de control către Judecătoria Chișinău în vederea adoptării unei hotărâri privind validarea măsurii restrictive sub formă de suspendare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a solicitat validarea deciziei privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017, dispusă în cadrul procesului-verbal de control nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, întocmit de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și sistarea utilizării de către ÎM „Zernoff” SRL a sondei arteziene nr. 5078 din șos. Muncești, 793/2, mun. Chișinău, până la înlăturarea neajunsurilor și, anume, instalarea stației de epurare locală a apelor uzate în cadrul întreprinderii.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea acțiunii, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 278¹⁰ CPC, autoritățile și instituțiile abilitate prin lege să emită acte permissive în domeniul activității de întreprinzător pot cere, în cazurile prevăzute de lege, suspendarea sau, după caz, retragerea actelor permissive ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

Cererea autorității competente privind suspendarea sau retragerea actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător se admite spre examinare de instanța de judecată dacă a fost depusă în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea deciziei de suspendare sau retragere a actului permisiv în cauză.

Cererile de suspendare sau retragere a actelor permissive ce vizează activitatea de întreprinzător se depun la instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are sediul întreprinzătorul.

Conform art. 29¹ alin. (3) din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în cazul în care prin măsură restrictivă se prescrie suspendarea sau retragerea unui act permisiv și/sau licenței, organul de control care prescrie măsura restrictivă în cauză este obligat să se adreseze în decurs de 3 zile lucrătoare în instanța de judecată competentă pentru a valida prescrierea suspendării sau retragerii actului permisiv și/sau licenței, în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile

de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Conform art. 17 alin. (1)-(3) din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, în sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control.

În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică pînă la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

Astfel, din prevederile legale enunțate rezultă că, cererea autorității competente privind suspendarea sau retragerea actului permisiv ce vizează activitatea de întreprinzător urmează a fi depusă în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea deciziei de suspendare sau retragere a actului permisiv în cauză.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei nr. 01-30/02 din 26 ianuarie 2017, dispusă în cadrul procesului-verbal de control nr. 13-PV/A-19, a fost emisă la 03 septembrie 2019, respectiv, recurentul Inspectoratul pentru Protecția Mediului urma să înainteze cererea cu privire la validarea acestei decizii pînă la 06 septembrie 2019, însă a înaintat-o tocmai la 30 septembrie 2019, adică cu încălcarea evidentă a termenului de 3 zile de la emitere, stipulat în art. 278¹⁰ CPC, art. 29¹ alin. (3) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și art. 17 alin. (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins acțiunea ca neîntemeiată. Or, conform prevederilor legale enunțate, după expirarea termenului de 3 zile lucrătoare de la emiterea deciziei de suspendare sau retragere a actului permisiv în cauză, instanța de judecată nu mai este investită cu dreptul de a examina cererea cu privire la validarea acestei decizii.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, nu poate fi reținut argumentul invocat de către recurent precum că, a respectat termenul legal de adresare în judecată, referindu-se la faptul că, procesul-verbal de control nr. 13-PV/A-19 din 03 septembrie 2019, prin care a fost luată decizia de aplicare a măsurii restrictive față de ÎM „Zernoff” SRL, a fost adus la cunoștință subiectului controlului la 27 septembrie 2019, respectiv, efectul juridic al procesului-verbal de control a început

să curgă din momentul aducerii persoanei controlate la cunoștință a acestuia, adică curgerea termenului de prescripție de 3 zile prevăzut de lege a început la 27 septembrie 2019, or, după cum a menționat instanța de apel, legea, într-o manieră certă și clară, a stabilit imperativ termenul de înaintare în instanța de judecată a cererii cu privire la validarea deciziei de suspendare sau retragere a actului permisiv, care este de 3 zile lucrătoare de la data emiterii acestei decizii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Se menține decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva Întreprinderii mixte „Zernoff” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea deciziei privind suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și sistarea utilizării sondei arteziene.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic